

Łukasz Skąpski, prof. dr hab.
Akademia Sztuki w Szczecinie
Wydział Sztuki Mediów,
Zakład Fotografii
Pracownia Fotografii i Strategii Artystycznych

Szczecin, 25.07.2022

Ocena dorobku artystycznego oraz recenzja pracy doktorskiej Pani magister Doroty Walentynowicz

składającej się z dwóch części: pracy artystycznej pod tytułem „Fotografia wobec praktyk wizualności i polityki ekspozycji” i rozprawy doktorskiej pod tym samym tytułem, sporządzona w związku z „postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora” wszczętym przez Radę Naukową ds. Stopni w dziedzinie sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, zgodnie z art.187 ust1 – z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 478 ze zm.) przygotowanych pod kierunkiem promotora, prof. dr hab. Grzegorza Klamana.

W niniejszej recenzji zreferuję następujące punkty życiorysu Pani magister Doroty Walentynowicz:

1. Edukacja
2. Praktyka dydaktyczna, naukowa i kuratorska

Dalej odniosę się do osiągnięć kandydatki:

3. Dorobek artystyczny
4. Struktura pracy teoretycznej
5. Ocena merytoryczna dysertacji, znaczenie i kwestia jej oryginalności i nowatorstwa
6. Ocena merytoryczna trzonu pracy doktorskiej – czyli prac artystycznych, które się na nią składają
7. Konkluzja recenzji

Edukacja

2007, magisterium w dziedzinie muzyki w Hogeschool van Beeldende Kunsten w Hadze
2005, magisterium w dziedzinie sztuki, specjalność fotografia, Wydział Komunikacji Multimedialnej, Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu
2001, magisterium w dziedzinie filologii klasycznej, Wydział Filologiczno-Historyczny, Uniwersytet Gdański

Praktyka dydaktyczna, naukowa i kuratorska

Aktywny udział w 9 imprezach popularyzujących naukę, kulturę oraz sztukę.
Pasywny udział w 2 imprezach popularyzujących naukę, kulturę oraz sztukę.
Kuratorka 3 wystaw.

Przeprowadzone lub prowadzone wykłady i seminaria naukowe:

- Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Wydział Rzeźby i Intermediów: Photography 1 , kurs semestralny 2022
- Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Wydział Rzeźby i Intermediów: Pracownia Otwarta, kurs tygodniowy 2021
- Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu : 1-dniowe warsztaty Research Based Art/ Art Based Research dla studentów Wydziału Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa 2021
- Universität für angewandte Kunst, Abteilung Digitale Kunst, Wiedeń, A: wykład The secret lives of cameras, 2019
- Hue College of Arts, Hue, Wietnam : tygodniowe warsztaty dla studentów kierunku artystycznego 2017
- Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu, Wydz. Komunikacji Multimedialnej : asystentka prof. Krzysztofa Baranowskiego w prowadzeniu zajęć Współczesne metody obrazowania i Fotografia intermedialna 2009-10
- Royal Conservatoire, Haga NL, Interfaculty Art Science : asystentka prof. Michaela van Hooghenhuyze w prowadzeniu zajęć: Procesy myślowe w sztuce 2007-08
- Royal Conservatoire, Haga NL, Interfaculty Art Science : asystentka prof. Fransa Eversa w prowadzeniu zajęć Synestetyka 2007-08

Wykaz współautorskich publikacji naukowych i udział w opracowaniach zbiorowych:

- The Archive as a Place of Cross-Generational Remaking, Miejsce - Rocznik naukowy Numer 7/21 Not Yet Written Stories. Women Artists in Central and Eastern Europe, wydawca: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie 2021
- Nakład Własny. Rozmowy. red. A. Grzonkowska; wydawca: Fundacja Kultury Wizualnej Chmura, Gdańsk 2021
- Techniki wyzwalań, red. K. Majewska-Guede, D. Walentynowicz; wydawca: Galeria PF / Centrum Kultury Zamek, Poznań 2015
- Artysta-Kurator-Intytucja-Odbiorca, red. M. Kosińska, K.Sikorska; wydawca: Galeria Miejska Arsenał, Poznań 2012
- Szukam człowieka / Anthropon Zeto, red. A. Marchewka, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2012

Wykaz wystąpień na krajowych i międzynarodowych konferencjach, sympozjach naukowych:

- Sympozjum O sztuce udostępniania badań artystycznych i kształtowaniu przyszłości, Wydział Zarządzania Kulturą Wizualną ASP w Warszawie 2021
- Konferencja Politics of the Machine, Rogue Research / Technische Universität Berlin 2021
- Konferencja Czy badania artystyczne, Akademia Sztuk Pięknych, Wrocław 2020
- Sympozjum Nakład Własny, Fundacja Kultury Wizualnej Chmura, Gdańsk 2018
- 15 WRO Biennale Pioneering Values, WRO Art Center, Wrocław 2013
- Konferencja Artysta-Kurator-Intytucja-Odbiorca, Galeria Miejska Arsenał, Poznań 2012
- 10th International Flusser Symposium, The Flusser Archive, Universität der Künste, Berlin D 2009
- Art-Science Colloquium, Royal Academy of Arts, Haga NL 2009

Dorobek artystyczny

INFORMACJA O NAJWAŻNIEJSZYM OSIĄGNIĘCIU NAUKOWYM ALBO

ARTYSTYCZNYM (spełnienie warunku o którym mowa w art. 186 ust1 pkt. 3 Ustawy

PoWiN):

Cykl obiektów „Algebra of Fiction” (2013) . Praca powstała podczas rezydencji artystycznych

w Strasbourgu (Francja) i w Andratx (Hiszpania).

Praca pokazywana była na wystawach m.in :

Pułapki Symulacje Transmisje: obszary postfotografii, Galeria Miejska Arsenał, Poznań 2019

Outside In - Inside Out, Museum Folkwang, Essen DE 2018

Reciprocal, Galerie Stadtpark, Krems A 2016

Teatr zapisu, Państwowa Galeria Sztuki, Sopot 2015

We Rather Look Back To Futures Past, Lejervadi Collection, Teheran IR 2015

Algebra of Fiction, Apollonia, Strasbourg F 2013

Praca została zreprodukowana w następujących publikacjach książkowych:

- Opake Fotografien – Das Sichtbarmachen fotografischer Materialität als künstlerische Strategie, red. F.Kunze, Dietrich Reimer Verlag GmbH, Berlin 2019 Algebra of Fiction, artbook, wydawca:

Galeria Miejska Gdańsk 2014

- W stronę poznania / Fenomen szkoły poznańskiej, red. S.Sobczak, P. Bosacki, P.Kurka, Fundacja UAP Poznań 2017

- Reciprocity, red. D.Komary, Schlebrügge.editor, Wiedeń 2017

- Teatr zapisu / Recording Theatre, Państwowa Galeria Sztuki, Sopot 2015

- Algebra of Fiction, Galeria Miejska Gdańsk 2014

Nagrody i wyróżnienia:

- I Nagroda w kat. Fotografia i Multimedia, Triennale Sztuki Pomorskiej, Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie (2013)

- Nagroda Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury dla Młodych Twórców (2007)

i wiele innych nagród i stypendiów.

Aktywność artystyczna:

Pani magister Dorota Walentynowicz wzięła udział w 75 wystawach i festiwalach prezentując swoje prace, lubo dzieła artystyczne, lubo muzyczne. Pokazywała m.in. w takich galeriach jak:

Trafostacja Sztuki, Szczecin 2022; Austriackie Forum Kultury, Warszawa 2019; Galeria Miejska; Arsenał, Poznań 2019; CSW Kronika, Bytom 2017; Lejervadi Collection, Teheran IR; Galeria Miejska Arsenał, Poznań 2014; Galeria Studio, Warszawa 2014; CSW Łaźnia, Gdańsk 2012; Galerie Lisa Ruyter, Wiedeń A 2011; Kunstverein, Salzburg A 2011; Państwowa Galeria Sztuki, Sopot 2011; Austriackie Forum Kultury, Warszawa 2011; Sammlung Lenikus, Wiedeń A 2010; Galeria Miejska Gdańsk 2010; Kunstraum Bethanien, Berlin DE 2009; ICA, Londyn UK 2007

Udział w festiwalach muzycznych i artystycznych:

XX Audio Art Festiwal, Bunkier Sztuki, Kraków 2012

Da Camera, Festiwal Musica Polonica Nowa, Narodowe Forum Muzyki, Wrocław 2022

Nigdy nie będziesz szła sama, Galeria Labirynt, Lublin 2021

Sacrum Profanum Contemporary Music Festival, Kraków 2020

Festiwal Dni Muzyki Nowej, Klub Żak, Gdańsk 2020

Kumulacja, Festiwal Artloop 5, Sopot 2016

Wyborny trup fotografii polskiej, BWA Awangarda, Wrocław 2015

15. WRO Biennale Pioneering Values, Wrocław 2013

Transmediale 07 / Gallery Zero, Berlin DE 2007

Structet, Today's Art Festival, Haga NL 2006

The Photobook Exhibition, Athens Photo Festival, Benaki Museum, Ateny GR 2016

Sztaże zagraniczne (wraz z określeniem czasu ich trwania):

PACT Zollverein, Essen DE, 15.05-15.06.2017 - rezydencja badawcza w ramach programu "1/2/8 The System Is Uncertain"

Galleri Syster, Lulea SE, 01.09- 20.09.2016 - pobyt rezydencyjny

Skalar, Seidisfjordur IS, 15.06 – 31.07. 2015 - rezydencja artystyczna w ramach projektu

"Soundplay" prowadzonego przez Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia w Gdańsku

CCA Andrax, Mallorca S, 01.05-31.05.2013 - pobyt rezydencyjny

Galerie Stadtpark/ Kunsthalle Krems A, 01.11.2013- 31.01.2014 - rezydencja artystyczna w ramach stypendium landu Niederösterreich

Atelier Rondo, Graz A, 01.04.-30.06. 2012 - rezydencja artystyczna w ramach stypendium landu Steiermark

Apollonia, Strasbourg F, 01.10-31.12.2012 - rezydencja artystyczna w ramach międzynarodowego programu European Art Exchanges

quartier 21/ MuseumsQuartier Wiedeń A, 01.11-31.12.2010 - rezydencja artystyczna w ramach stypendium Austriackiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych (BMEIA)

Bremer Kunststipendium, Bremen DE, 01.04-30.06.2008 - rezydencja artystyczna w ramach partnerstwa Miast Gdańsk-Brema

Dorobek twórczy Pani magister Walentynowicz należy uznać za imponujący i spełniający wymogi doktoryzacji.

Struktura pracy teoretycznej

Praca teoretyczna Kandydatki składa się z następujących części:

WPROWADZENIE

1 : EWOLUCJE OBRAZU FOTOGRAFICZNEGO

2 : APARATY

3: OGLĄDAJĄCE I OGLĄDANE

4 : SPOŁECZEŃSTWO KONTROLI

5 : OPÓR

PODSUMOWANIE

Ocena merytoryczna dysertacji

Praca teoretyczna Pani magister Doroty Walentynowicz liczy 119 stron, łącznie z wyjątkowo obszerną bibliografią, składającą się głównie z anglojęzycznych źródeł. Godnym podkreślenia jest fakt, że Walentynowicz posługuje się w takiej mierze obcojęzycznymi źródłami.

Szeroko zakrojoną tematycznie pracę można by określić jako wybitną, biorąc pod uwagę standardy dominujące wśród prac doktorskich pisanych w dziedzinie sztuki, gdyby nie pewne nierówności stylistyczne lub logiczne. Rzuca się w oczy różnica pomiędzy fragmentami dysertacji opartymi na polskojęzycznych tekstach, gdzie narracja toczy się gładko i nie pozostawia żadnych merytorycznych wątpliwości, a fragmentami z cytatami ze źródeł angielskojęzycznych. Wydaje się więc, że pewne niedostatki utrudniające lekturę, pojawiające się gdzieś tam, można złożyć na karb niedoskonałości tłumaczeń na polski.

Pracę teoretyczną przeczytałem z dużym zainteresowaniem, autorka zręcznie połączyła równoległym montażem, rzecz można, liczne wątki czy tematy omawiane w jej pracy. Nie sposób skomentować dokładnie wszystkich aspektów poruszanych przez Autorkę, zważywszy skromne ramy tej recenzji, przejdę więc płynnie od wątku naszkicowanego tylko pokrótce przez Autorkę do konkluzji odnoszącej się bezpośrednio do jej oeuvre. Pani magister Dorota Walentynowicz pisze we wstępie:

“(…) wychodzę poza typowe ukierunkowanie teorii fotografii na jej indeksykalność, reprezentację i zachowywanie śladów pamięciowych i skupiam się na nieprzedstawiających formach twórczości fotograficznej.

Bliskie jest mi stwierdzenie Kai Silverman, że fotografia to medium, które jest w stanie odsłonić nam świat, a nie tylko technika (...).”

Nie sposób nie zgodzić się z Autorką dysertacji, która – za Joanną Żylińską – odżegnuje się od indeksykalności fotografii. Znakomita większość autorytetów piszących o fotografii bezkrytycznie podchodzi do dyskursu o indeksykalności fotografii, zapoczątkowanego bodaj przez Barthesa. Nie należy się więc dziwić że Kandydatka,

słusznie unikając kontrowersji w swojej dysertacji, odżegnuje się od niego bez wchodzenia w jego krytykę. Teza o indeksykabilności fotografii zasada się, jak sądzę, na błędnym rozumieniu teorii znaku Charlesa Sandersa Peirce'a. Ponieważ osobiście nie muszę unikać wspomnianych wyżej kontrowersji, pozwolę sobie tutaj na autocytat: „Wydaje się, że (...) dyskusję o fotografii na ślepy tor skierowało ogólne niezrozumienie istoty pierce'owskiej definicji *znaku indeksacyjnego*. Być może przyczyniła się do tego niefortunność wyboru *stopy odbitej w piasku* jako przykładu znaku indeksykabilnego. W przypadku pozostałych przykładów, np. pioruna wskazującego na nadejście burzy, nie możemy mieć wątpliwości, że piorun nie jest [burzy] obrazem, tylko *indeksem* [od *index*, łac. – palec wskazujący, wskaziciel] wskazującym jej nadejście. Podobnie jak dym nie jest obrazem ognia, lecz wyłącznie wskazuje, że gdzieś się pali. Z odbitą w piasku stopą sprawa jest bardziej skomplikowana: odbicie w piasku jest negatywem stopy, a więc jej obrazem, mało tego, mechanicznie powstałym obrazem. A skoro sam Peirce nazwał odcisk stopy indeksem – ktoś mógłby pomyśleć, podobnie jak Rosalind Krauss, [czy wielu innych luminarzy teoretycznego pióra] – że obraz (a szczególnie mechaniczny) jest znakiem indeksykabilnym. Obraz jednak, czyli podobizna, jest według Peirce'a znakiem ikonicznym niezależnie od sposobu jego powstania. *Indeksykabilność* znaku stopy odbitej w piasku nie polega więc na tym, że odcisk stopy jest jej obrazem, tylko indeksem (wskazaniem) że na piasku stał człowiek; nie odnosi się więc do stopy: widząc go nie wyobrażamy sobie, że na piasku stała ludzka stopa (która zresztą rzadko występuje w postaci wyizolowanej).

W przypadku zdjęcia widzimy zobrazowaną na zdjęciu rzeczywistość: obraz fotograficzny przypomina swój desygnat, jest więc znakiem ikonicznym. Nie można tu więc mówić o obrazie jako śladzie odnoszącym się do innego rodzaju faktu, niż desygnat obrazu (jak jest w przykładzie pioruna i burzy). (...)

Wydaje się, że nieporozumienia wynikają z tego, że w semiotycznej dyskusji fotografię traktuje się jako mechaniczny proces, przywiązując nadmierną wagę do optyczno-chemicznego medium, jakim jest fotografia, a nie jako sztuce, która jest tworzona przez posiadającego koncepcję fotografa (...).” (Skąpski, 2020)

Jako nieodrodna, lecz jedna z najwybitniejszych cór Poznańskiej Szkoły Fotografii Otworkowej, Pani magister Dorota Walentynowicz twardo walczy o prymat własnej koncepcji twórczej nad ogólnie przyjętym, mechaniczno-reprezentacyjnym podejściem do fotografii, o którym była mowa powyżej:

„Proponuję (...) zbadanie praktyki fotograficznej jako strategii, która poprzez drobne akty niezgody pozwala zakwestionować dominujące sposoby reprezentacji wizualnej i reguły narzucone przez technologię. Wszystkie procedury stosowane przeze mnie w pracy z fotografią otworską stawiają opór panującej dziś estetyce fotograficznej. (...) [M]oja praktyka jest walką o wolność estetyczną (...). Działając jak „uparty podmiot” i nie podporządkowując się autorytetom, egzekwuję swoją wolę poprzez szereg pomyłek i błędów w obrazowaniu.”

W swojej dysertacji Kandydatka odwołuje się do mnogości źródeł – może nawet zbyt licznych – co prowadzi czasem do interpretacyjnych sprzeczności w odniesieniu do jej prac artystycznych. W intencji Autorki jej obiekty chciałyby prowadzić „panoptyczną” obserwację widzów (być może z pozycji „matriarchalnej”, wspomnianej przez Autorkę w opisie metodologii), równocześnie jednak będąc formą „słabego oporu” wobec wszechobecnej władzy „wizualności”. Jak sugeruje autorka, w przypadku jej obiektów nie wiadomo kto ogląda a kto jest oglądany, a „relacja pomiędzy oglądającym

i tym, kto jest oglądany, jest daleka od równości, a pozycje te są pozycjami zależności, czy też wprost dominacji.” Cytując Nicholas’a Mirzoeff’a pisze:

„Postpanoptyczna wizualność produkuje wizualny autorytet, którego lokalizacji nie tylko nie można określić na podstawie używanych technologii, ale który może być po prostu niewidoczny. Ten punkt widzenia może przełączać się między zestawami obrazów, powiększać i pomniejszać obrazy za pomocą środków cyfrowych lub optycznych oraz porównywać je z innymi, które posiada w swoich cennych bazach. Jest w stanie wykorzystać obrazy satelitarne, podświetlić i dowolne inne technologie do tworzenia coraz nowszych, wcześniej niewyobrażalnych wizualności”.

Powołując się na literaturę post-humanistyczną Walentynowicz krytykuje antropocentryzm, równocześnie próbując roztoczyć nad widzami władzę swoich antropocentryzowanych aparatów otworkowych, zewnętrznie przypominających kobiety, zatytułowanych „she camera”:

„Konsekwencją [moich] eksperymentów z mechaniką fotografii jest uprzedmiotowienie i wizualna antropomorfizacja aparatów. (...) Dokonuję w ten sposób zhumanizowania otoczenia w sposób literalny – antropomorfizując maszyny.”

Ocena merytoryczna trzonu pracy doktorskiej – czyli prac artystycznych, które się na nią składają, znaczenie i kwestia jej oryginalności i nowatorstwa

Część praktyczną pracy doktorskiej Pani magister Doroty Walentynowicz pt. „Fotografia wobec praktyk wizualności i polityki ekspozycji” stanowią cztery serie prac, do których odwołuje się Kandydatka w swojej pracy teoretycznej:

1) “At Home with the Kodak” - instalacja
druki promocyjne firmy Kodak z lat 1922-2022
fragmenty broszury “At Home with the Kodak” (1924) czyta Magdalena Gorzelańczyk (nagranie : 13’18”)

Bez obszernego tekstu na temat strategii wprowadzenia nowych, popularnych produktów Kodaka, zamieszczonego w pracy teoretycznej, instalacja ta może być dla widza nie w pełni zrozumiała. Doskonały tekst Autorki tłumaczy, w jaki sposób sprzedaż prostych aparatów z zamontowanym filmem przez firmę Kodak oraz jego strategia reklamowa skierowana do kobiet i matek wytworzyła nową obyczajowość archiwizowania wydarzeń rodzinnych, stworzyła domowe archiwa, oraz wciągnęła rzesze kobiet – jako podmioty twórcze – w obszar fotografii.

2) “She-camera” - trzy kameraobiekty na statywach
technika : figuratywna kamera otworkowa na statywie
materiał : kameraobiekty - malowana tektura ; statywy - stal surowa

“Prezentowana tu seria prac fotograficznych, oparta na zasadzie aparatu otworkowego, składa się z półfiguralnych obiektów rzeźbiarskich, wyposażonych w wizjery aparatu otworkowego i „załadowanych” płaskimi negatywami czarno-białymi, na których rejestrują one swoje otoczenie.”

– pisze o swoich kameraobiekciech Autorka.

Zantropomorfizowane – w każdym razie do pewnego stopnia – kamery otworkowe tłumaczą „matriarchalną” metodologię Autorki. Jest to rodzaj fotografujących rzeźb, wykonanych z tektury. Być może dobrze posłużył by im inny dobór materiału i inne niż brikolerskie wykonanie. W swojej postaci jednak ich wyraz – jako rzeźb – staje się mniej technologiczny, cieplejszy, bliższy człowiekowi, można więc zrozumieć decyzję takiej a nie innej materializacji idei. Są sympatyczne.

3) “She-camera” - dziewięć fotografii z serii

technika : naświetlenie metodą otworkową na czarno-białych negatywach 4 x 5 cala,

materiał : wydruki pozytywowe ze skanów na papierze Entrada

wymiary : 32 x 40 cm (3 szt), 60 x 75 cm (2 szt) , 40 x 50 cm (4 szt)

Fotogramy naświetlone autorską metodą przez autorskie aparaty Doroty Walentynowicz nie pozostawiają wątpliwości co do ich oryginalności i nowatorstwa. Są to atrakcyjne wizualnie, czarno-białe kompozycje wykorzystujące niedoskonałość procesu naświetlania w pojemnikach o nieregularnych formach, fotografii otworkowej i właściwego jej przypadkowego kadrowania.

4) “Search by Image” - trzy drukowane zasłony

technika : screenshot

materiał : poliester

wymiary : 130 x 400 cm

Doskonały konceptualnie pomysł wystawienia swoich fotogramów na „ocenę” algorytmu wyszukiwania obrazów Google dowodzi nieadekwatności zastosowań sztucznej inteligencji w kontekście sztuki, lecz również, a może przede wszystkim, kieruje naszą uwagę na zagadnienie formy w sztuce. Jednym z atutów projektu jest to, że skojarzeniom wizualnym przeglądarki nie ma końca:

„Dzięki statystycznym podobieństwom określonym przez algorytm, Google stworzył dla mnie panoramę w postaci heterogenicznego, nigdy nie dokończonego i otwartego produktu.”

– opisuje Walentynowicz swój projekt oparty na interakcji pracy analogowej z przestrzenią online.

Ciągi wyszukanych przez wyszukiwarkę obrazów Autorka pokazuje jako zasłony na oknach, w formie wydruków zwieszonych z sufitu. Ta w istocie dekoracyjna polityka ekspozycji zdjęć – w mojej opinii – odwraca uwagę widza od „cyfrowej” istoty pomysłu, osłabiając jego wymowę. Sądzę, że można sobie wyobrazić lepszy sposób prezentacji tego pierwszorzędneho projektu.

„W moich pracach fotografia jest interpretowana i praktykowana nie jako obiektywizujące medium prezentacji, ale jako warunkowany przez aparat, fizyczno-chemiczny proces, który staram się ujawnić. To ujawnienie dokonuje się właśnie poprzez zakłócenia nawyków percepcyjnych. Budowane przeze mnie kamery (...) operują zgodnie z zasadami optyki i chemii (...) – ich oczy są zawsze gotowe do poddania ludzi, zdarzeń i przestrzeni wokół siebie aktowi ostensji.”

– kończy swoją dysertację Kandydatka.

Konkluzja recenzji

Zapoznawszy się z pracą doktorską **Pani magister Doroty Walentynowicz**, zarówno praktyczną jak i teoretyczną, stwierdzam, że stanowią oryginalne i nowatorskie dokonanie artystyczne oraz pokazują ponadprzeciętną specjalistyczną wiedzę teoretyczną Kandydatki w dziedzinie: sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej: sztuki piękne, oraz dowodzą jej umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy twórczej związanej z praktyką artystyczną.

Oceniając wyjątkowo wysoko wartość osiągnięć twórczych w dziedzinie fotografii kreatywnej oraz dorobek dydaktyczno-naukowy **Pani magister Doroty Walentynowicz** stwierdzam ponadto, że przygotowana przez nią praca doktorska spełnia wymogi dzieła i rozprawy teoretycznej w dziedzinie sztuki i w pełni uzasadnia wnioski o przyznanie jej stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

prof. dr hab. Łukasz Skąpski